

Rembrandtlaan, Bilthoven
3 locaties
Gemeente De Bilt

Een Quick scan Ecologie

CONCEPT 2.0

Omgevingsdienst regio Utrecht
13 september 2013
DBI1310.A303

opgesteld door	Ronald Jansen
beoordeeld door	Dagmar Storm

Colofon

Titel : Rembrandtlaan, Bilthoven
3 locaties (gemeente De Bilt). Een quick scan Ecologie

Opgesteld door : Omgevingsdienst regio Utrecht

Plaats en datum : Zeist, 13 september 2013

Status : Concept 2.0

Opsteller : R. Janssen
Contactgegevens : Omgevingsdienst regio Utrecht
Postbus 461, 3700 AL ZEIST
Laan van Vollenhove 3211, 3706 AR ZEIST
E: r.janssen@odru.nl
T: 030 – 69 99 500
F: 030 – 69 99 599
I: www.odru.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Gebiedsbeschrijving	4
3.	Natuurwetgeving	5
4.	Onderzoeksresultaten.....	6
5.	Mogelijke effecten op de flora en fauna.....	8
6.	Conclusie	10
Bijlage 1	Planlocatie met deelgebieden	11
Bijlage 2	Foto-impressie van het gebied.....	12

1. Inleiding

In ruimtelijke planvorming moet rekening worden gehouden met de (mogelijke) effecten van een nieuwe ontwikkeling op planten en dieren. Een quick scan Ecologie heeft als doel een inschatting te geven of er op een onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig zijn of te verwachten zijn die volgens wetgeving een beschermde status hebben. Ook wordt geadviseerd welk vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd.

In het milieuadvies van de Omgevingsdienst regio Utrecht (30 augustus 2012: DBI1210.P201) is een omgevingsverkenning uitgevoerd voor het bestemmingsplangebied Rembrandtlaan. Voor het aspect Ecologie is de volgende conclusie opgenomen:

“Met betrekking tot gebiedsbescherming zijn er in het plangebied geen beperkingen te verwachten. Als er nieuwe ontwikkelingen in het plangebied mogelijk worden gemaakt dan is een quick scan Ecologie noodzakelijk. In de quick scan wordt middels een locatiebezoek en gebiedsbekende informatie bepaald of beschermde soorten hinder ondervinden van de nieuwe ontwikkelingen. Uit de quick scan blijkt of vervolgonderzoek naar vleermuizen, vogels en/of andere soorten noodzakelijk is.”

In samenwerking met de gemeente is besloten de bovenstaande conclusie met een quick scan Ecologie te onderbouwen. Voor het actualiseren van het bestemmingsplan Rembrandtlaan is gekozen om twee wijzigingsbevoegdheden op te nemen (Deelgebieden A en B) en een ontwikkellocatie te bestemmen in de herziening van het bestemmingsplan Rembrandtlaan (Deelgebied C). In het stedenbouwkundig plan van december 2012 is te lezen dat de bestaande panden in deze deelgebieden worden gesloopt. Verder gaat de Omgevingsdienst er vanuit dat de bomen aan de noordzijde van het plangebied blijven staan. Voor de quick scan is uitgegaan van de huidige bebouwing. De aanwezige bomen zijn visueel getoetst op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten.

Aanpak

De quick scan Ecologie is opgesteld door het verrichten een veldonderzoek en een bureauonderzoek. Op 13 augustus 2013 is door de ecooloog van de Omgevingsdienst een veldbezoek uitgevoerd. Gedurende dit bezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde diersoorten op basis van het aanwezige habitat en aangevuld met veldwaarnemingen. Vervolgens is een bureaustudie uitgevoerd en zijn de resultaten van het veld- en bureauonderzoek in de quick scan verwerkt.

2. Gebiedsbeschrijving

Het bestemmingsplan Rembrandtlaan ligt in de bebouwde kom van Bilthoven, gemeente De Bilt. De te onderzoeken percelen liggen ten noorden en westen van het station Bilthoven tussen het spoor en de Rembrandtlaan. In de onderstaande tekst worden de percelen aangeduid als deelgebied A, B en C (zie bijlage 1). De locaties betreffen:

Locatie A: Rembrandtlaan 12-14

Locatie B: Rembrandtlaan 38

Locatie C: Rembrandtlaan 40-48 / Jan Steenlaan 3-11

Deelgebied A

In dit plangebied staat geen bebouwing. De bedrijfspanden zijn inmiddels verwijderd. Het gebied wordt op dit moment gebruikt als terrein voor de aanpassing van het stationsgebied. Er liggen voornamelijk grote hoeveelheden met grond en stenen opgeslagen. De delen van het deelgebied A die minder intensief worden gebruikt zijn verruigd waar kruiden, struiken en enkele bomen zijn opgeschoten. Hier zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten. Langs de noordkant van het plangebied staan enkele grotere kastanjes. In bijlage 2 is een foto impressie van het deelgebied A weergegeven.

Deelgebied B

Op dit moment is een groot deel van het perceel bebouwd met bedrijfspanden. Deze panden bestaan uit één bouwlaag en een plat dak. Een groot deel van het terrein is verhard. Er zijn enkele groenstroken waarin alleen gecultiveerde soorten flora zichtbaar zijn. In bijlage 2 is een foto impressie van het deelgebied B weergegeven.

Deelgebied C

Deelgebied C bestaat voor een groot deel uit bedrijven, onder andere kantoren en een garage bedrijf. Het grootste deel van de panden heeft twee bouwlagen en alle gebouwen hebben een plat dak. Het noordoostelijke deel bestaat uit een villa met een ruime tuin. Naast de opstallen is een groot deel van het terrein verhard ten behoeve van verkeersbewegingen en parkeerplaats. Er zijn enkele groenstroken die enkel gecultiveerde soorten bevatten. De tuin van de woning op nummer 11 is geheel gecultiveerd en goed onderhouden. Langs de noordkant van het gebied staan verschillende grote bomen. In bijlage 2 is een foto impressie van het deelgebied C weergegeven.

Toekomstig gebruik

Het toekomstige gebruik is gebaseerd op het stedenbouwkundige plan december 2012. In dit plan wordt gesproken van de romp waar deelgebied A in valt en van de kop waar deelgebieden B en C in vallen.

In de romp van het deelgebied A is ruimte voor bedrijven in de 'leisure and wellness' sfeer, zoals een centrum voor buitensport, met een skishop, mountainbikes, reisbureau, restaurant en woningen voor derden. In de deelgebieden B en C worden diverse voorzieningen en functies mogelijk gemaakt, zoals een hotel, kantoren, centrumvoorzieningen en wonen door derden.

3. Natuurwetgeving

Wetgeving met betrekking tot de bescherming van de natuur richt zich op twee hoofdthema's. Het gaat hierbij om de bescherming van plant- en diersoorten (soortbescherming) en de bescherming van natuurgebieden (gebiedsbescherming). Beide thema's worden in dit hoofdstuk toegelicht.

Soortbescherming

Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Alle dieren en planten zijn in principe beschermd (algemene zorgplicht). In de wet is een aantal planten en dieren aangewezen die extra beschermd zijn. Als verstoring van een soort niet voorkomen kan worden, moet worden nagegaan of de verstoring niet tot gevolg heeft dat een soort in zijn voorkomen wordt bedreigd. De wet maakt een onderscheid tussen licht en zwaar beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik dan wel van een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt voor, licht beschermde soorten een vrijstelling. Voor zwaar beschermde soorten dient een ontheffing volgens art. 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd bij het ministerie van LNV. Voor de zwaarder beschermde soorten zijn drie tabellen opgesteld (Tabel 1 t/m 3). Tabel 3 bevat de zwaarst beschermde soorten. Deze tabel is aangevuld met de soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, welke is opgesteld naar Europese afspraken.

Naast de tabellen uit de Flora- en faunawet bestaan er ook een landelijk vastgestelde rode lijst en een provinciaal vastgestelde oranje lijst. Op de rode lijst zijn alle soorten opgenomen die worden bedreigd binnen Nederland. De oranje lijst, die door de provincie Utrecht is opgesteld, vult de rode lijst aan met soorten die binnen de provincie zeldzaam zijn. Deze lijsten worden jaarlijks bijgesteld, maar hebben geen wettelijke basis. Wel moet in het kader van de zorgplicht extra aandacht zijn voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming wordt voornamelijk geregeld in de Natuurbeschermingswet (1998) en de Ecologische hoofdstructuur (EHS).

In de Natuurbeschermingswet zijn natuurgebieden aangewezen als beschermd natuurmonument, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. De Natuurbeschermingswet legt een zorgplicht op voor beschermde natuurgebieden. De zorgplicht houdt in dat ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling of nieuwe ontwikkeling nadelige gevolgen heeft, verplicht is deze achterwege te laten of, als dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de eventuele gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Projecten die *in of in de nabijheid* van Natura 2000-gebieden zijn gepland, dienen te worden getoetst op de mogelijke negatieve effecten die zij op deze gebieden kunnen hebben.

Het Rijk en de provincies hebben zich tot doel gesteld de kwaliteit van de natuur in Nederland in stand te houden. Hiervoor is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ontwikkeld. De EHS is een netwerk van natuurgebieden (inclusief Natura 2000), agrarische beheersgebieden en verbindingzones waarbinnen de flora en fauna van Nederland duurzaam moet kunnen voortbestaan. Ruimtelijke ontwikkelingen die binnen de grenzen van de EHS plaatsvinden, moeten rekening houden met dit gebied. De provincie is het bevoegde gezag met betrekking tot de gebiedsbescherming. Voor bestemmingsplannen en wijzigingen hiervan, kan het noodzakelijk zijn dat een vergunning ex artikel 19d Natuurbeschermingswet aangevraagd moeten worden.

4. Onderzoekresultaten

Soortbescherming

Flora

De drie deelgebieden zijn zodanig gecultiveerd dat er nauwelijks ruimte is voor natuurlijke plantengroei. Als er in de tuin van de villa (deelgebied C) inlandse beschermde soorten staan dan gaat de Omgevingsdienst er vanuit dat deze zijn geplant en derhalve als gecultiveerd (exoot) kunnen worden beschouwd. De kans dat er beschermde soorten of rode lijst soorten in de deelgebieden voorkomen, of zich hier zullen vestigen is met het huidige beheer zodanig klein dat nader onderzoek niet noodzakelijk is.

Fauna

Zoogdieren

De Omgevingsdienst verwacht dat met name algemene grondgebonden zoogdieren in het plangebied kunnen voorkomen. Deze dieren maken voornamelijk gebruik van de groenstroken aan de zijkant van de weg en van de tuin in deelgebied C. Daarnaast komen er in en nabij het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor. Vooral algemene soorten als dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn te verwachten.

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (bijlage IV habitatrichtlijn). Verblijfplaatsen kunnen voorkomen in gebouwen en in bomen met een doorsnee van 30 cm of meer. In de deelgebieden hebben alleen de laanbomen langs Rembrandtlaan aan de noordzijde van het spoor voldoende omvang om een dergelijke verblijfplaats te kunnen herbergen. De overige bomen zijn hiervoor ongeschikt. Het betreft kastanjes en beuken.

Bij het veldbezoek zijn de bomen van enige omvang globaal beoordeeld. Het gaat om een kastanje in deelgebied A, één beuk in deelgebied B en verschillende beuken in deelgebied C die van voldoende omvang zijn om vleermuisverblijfplaatsen te kunnen bevatten. In de veronderstelling dat deze specifieke laanbomen niet zullen worden gekapt, zijn ze niet uitgebreid gecontroleerd op (mogelijke) verblijfplaatsen van vleermuizen.

De bomen en groenstroken zijn wel geschikt als foerageergebied of migratieroutes voor vleermuizen. Het aandeel van de groenstroken in de ruimere omgeving van het plangebied is zowel wat betreft oppervlak als met betrekking tot opgaande begroeiing van grote omvang.

Vogels

De Omgevingsdienst verwacht in de drie deelgebieden geen vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten aangetroffen van vogels uit deze groep. In de bomen en struiken in het gebied zullen wel enkele algemene soorten jaarlijks tot broeden komen. Een groot deel van de gebouwen is niet geschikt voor nesten van soorten die jaarrond zijn beschermd.

Het woonhuis in deelgebied C is in principe geschikt als broedplaats voor huismus. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in de omgeving aangetroffen. Op basis van het veldbezoek zijn huismusnesten niet honderd procent uit te sluiten.

Overige soorten

Voor overige fauna zijn geen zwaar beschermde of rode lijst soorten te verwachten in het plangebied. Op basis van de afwezigheid van open water, het beperkt aanwezig zijn van een kruidenlaag die voor een groot deel bestaat uit algemene soorten en gecultiveerd gewas en het ontbreken van opgaand gewas van een meer robuuste omvang kan op worden geconcludeerd dat hiervoor geen geschikte biotopen aanwezig zijn.

Gebiedsbescherming

De deelgebieden liggen op meer dan 300 meter ten zuiden van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en niet in of in de onmiddellijke nabijheid een Natura 2000 gebied of overig beschermd natuurgebied. Het terrein tussen de EHS en de deelgebieden bestaat uit bebouwde kom met woningen omgeven door tuinen en laanbomen.

5. Mogelijke effecten op de flora en fauna

Soortbescherming

Flora

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat er geen beschermde of rode lijstsoorten zijn aangetroffen of worden verwacht in de deelgebieden en worden er geen negatieve effecten verwacht voor de flora in de drie deelgebieden.

Fauna

Grondgebonden zoogdieren

Voor de drie deelgebieden geldt met betrekking tot grondgebonden zoogdieren dat enkel de zorgplicht in acht genomen moet worden. Dit houdt in dat zoogdieren die tijdens werkzaamheden worden aangetroffen de gelegenheid geboden moet worden een veilig heenkomen te vinden.

Vleermuizen

Aangezien er in de omgeving van het plangebied volop groenstroken en hoge bomen aanwezig gaat de Omgevingsdienst er vanuit dat de uitwerking van de deelgebieden geen significant nadelige gevolgen heeft voor foerageergebied of migratieroutes van vleermuizen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, omdat deze dieren jaar in jaar uit dezelfde plekken voor verblijf gebruiken. Zowel ingrepen aan gebouwen (zoals renovatie of sloop) als het kappen van grotere bomen kan tot gevolg hebben dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord. Hieronder zijn de mogelijke gevolgen per deelgebied uitgewerkt.

Deelgebied A

In dit deelgebied is geen bebouwing aanwezig. Langs de noordrand van het gebied staan drie kastanjes waarvan met name van de middelste boom niet zonder meer uitgesloten kan worden of er een vleermuisverblijfplaats is. Als er voor dit deelgebied een plan wordt uitgewerkt waarbij de drie kastanjes zullen worden gekapt dan moet hierop nader onderzoek worden uitgevoerd.

Deelgebied B

In dit deelgebied zijn enkele bedrijfspanden aanwezig. Er is een geringe kans dat zich in deze gebouwen een vleermuisverblijfplaats bevindt. Met name een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan zonder nader onderzoek niet worden uitgesloten. Bij aanpassingen of sloop van deze panden moet nader worden onderzocht of vleermuizen in het pand aanwezig zijn.

Langs de Rembrandtlaan staat nog één boom die groot genoeg is om een vleermuisverblijfplaats te kunnen bevatten. Gezien de plaats waar de boom staat (tussen de weg en het voetpad) acht de Omgevingsdienst het niet waarschijnlijk dat deze gekapt zal worden.

Deelgebied C

Een groot deel bestaat uit bedrijfspanden met twee bouwlagen. De constructie van de gebouwen is zodanig dat de aanwezigheid van een vleermuisverblijfplaats onwaarschijnlijk wordt geacht, maar met name de gewone dwergvleermuis is niet met zekerheid uit te sluiten.

Het slopen of renoveren van deze panden kan tot gevolg hebben dat een vleermuisverblijfplaats wordt verstoord.

De villa in deelgebied C is relatief oud en heeft voldoende mogelijkheden om een vleermuisverblijfplaats te kunnen bevatten. Tijdens het veldbezoek zijn er echter geen sporen waargenomen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Met betrekking tot dit pand kan op voorhand geen enkele gebouwbewonende vleermuissoort worden uitgesloten. Als het pand wordt gesloopt of gerenoveerd dan is nader onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Samenvattend blijkt dat de deelgebieden een lage verwachtingswaarde hebben ter plaatsen van de verblijfplaatsen voor vleermuizen. Voor het slopen van de bestaande panden in de deelgebieden B en C moet nader onderzoek naar mogelijk aanwezige vleermuisverblijfplaatsen worden uitgevoerd, deze mag bij indiening van de omgevingsvergunning niet ouder zijn dan drie jaar.

De Omgevingsdienst adviseert voor deelgebied C, waar een nieuwe ontwikkeling (en sloop) wordt opgenomen in de herziening van het bestemmingsplan, een nader onderzoek uit te voeren voor het opstellen bestemmingsplan. Voor de deelgebieden A en B adviseert de Omgevingsdienst de quick scan Ecologie te gebruiken als onderbouwing voor de toelichting bestemmingsplan Rembrandtlaan waarbij in de uitwerking nader ecologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

Vogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de zware bescherming (Tabel 3 Ff-wet). Als er tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd, moet rekening worden gehouden met broedvogels. Het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

De Omgevingsdienst merkt op rekening te houden met mogelijke vertraging in de werkzaamheden door broedseizoenen. In de meeste gevallen is een overtreding eenvoudig te voorkomen door een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden, door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Een zorgvuldige werkwijze kan er ook voor zorgen dat vogels zich niet zullen vestigen op plekken waar in het voorjaar/zomer gewerkt moet worden.

In het gebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels te verwachten. De bedrijfsgebouwen zijn in ieder geval ongeschikt voor gierzwaluw en huismussen. Het woonhuis in deelgebied C is zodanig met bomen omgeven dat gierzwaluwen geen vrije aanvliegeroute hebben. Gierzwaluw wordt dan ook uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen in of nabijheid het plangebied. Voor potentiële broedlocaties is alleen het woonhuis in deelgebied C geschikt als broedlocatie. Het is niet uit te sluiten dat zich in het woonhuis nesten van huismus bevinden.

Naar de mogelijke aanwezigheid van huismussen moet nader onderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek kan worden gecombineerd met het vleermuisonderzoek. De Omgevingsdienst acht het voor huismussen om dezelfde redenen als voor vleermuizen dat de aanwezigheid van huismusnesten niet zal leiden tot de onuitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Gebiedsbescherming

Naar verwachting is er geen invloed op de beschermde gebieden of EHS, omdat de deelgebieden midden in de bebouwde kom liggen en de deelgebieden op meer dan 300 meter van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en niet in of in de onmiddellijke nabijheid een Natura 2000 gebied of overig beschermd natuurgebied liggen.

6. Conclusie

Soortbescherming

In het plangebied van het bestemmingsplan Rembrandtlaan zijn twee deelgebieden aangewezen waar een wijzigingsbevoegdheid wordt opgenomen en een perceel dat wordt ontwikkelt in herziening van het bestemmingsplan. Per deelgebied zijn de mogelijke gevolgen met betrekking tot het bestemmingsplan beschreven. Binnen de drie deelgebieden moet altijd de zorgplicht uit de Flora- en faunawet in acht worden genomen.

Als binnen deelgebied A de kastanjes aan de noordoost zijde gekapt moeten worden moet er nader onderzoek worden gedaan naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Bij de middelste kastanje van de drie bomen kunnen verblijfplaatsen niet worden uitgesloten.

Er bestaat een kleine kans dat er een vleermuisverblijf aanwezig is binnen de aanwezige gebouwen of in de grote beuk aan de noordwest zijde van het deelgebied B. Voor de realisatie van het stedenbouwkundige plan moet er nader onderzoek worden uitgevoerd naar vleermuisverblijfplaatsen.

Er bestaat een kleine kans dat er een vleermuisverblijf aanwezig is binnen de aanwezige bedrijfsgebouwen en een reële kans dat er een vleermuisverblijfplaats zit in de villa aan de noordwest zijde van het deelgebied C. Voor de realisatie van het stedenbouwkundige plan moet er nader onderzoek worden uitgevoerd naar vleermuisverblijfplaatsen in alle gebouwen en naar huismusnesten in de villa.

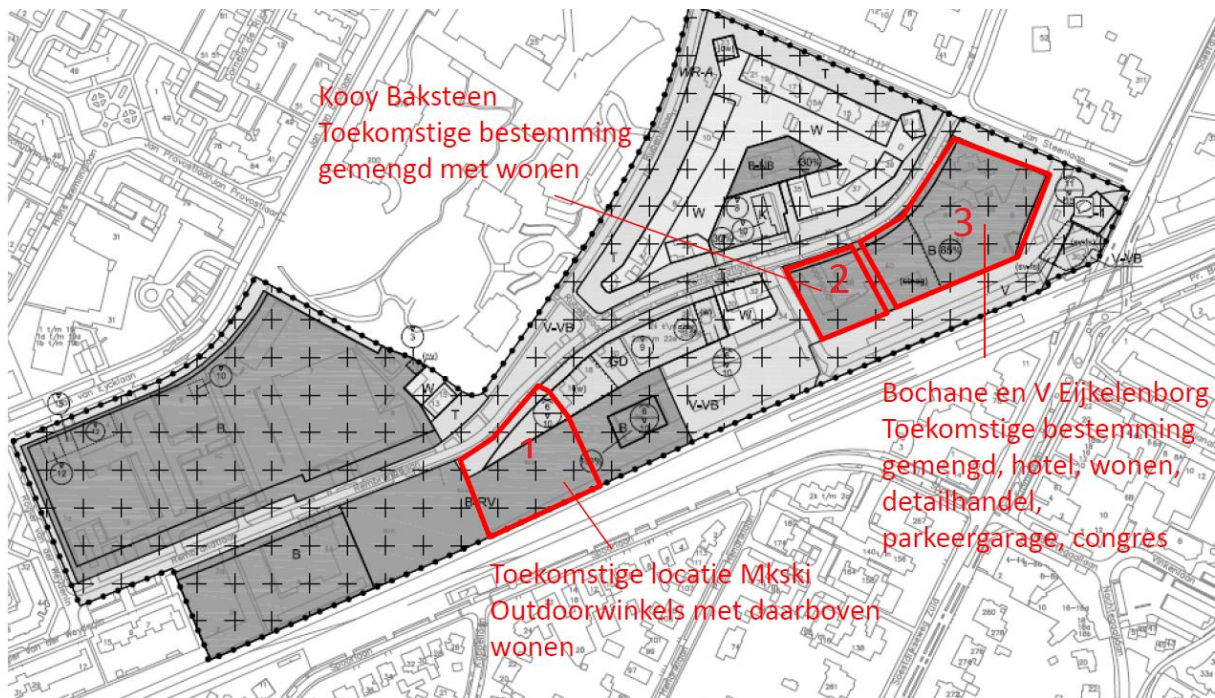
Nader onderzoek

Samenvattend blijkt dat de deelgebieden een lage verwachtingswaarde hebben ter plaatsen van de verblijfplaatsen voor vleermuizen. Voor het slopen van de bestaande panden in de deelgebieden B en C moet nader onderzoek naar mogelijk aanwezige vleermuisverblijfplaatsen worden uitgevoerd, deze mag bij indiening van de omgevingsvergunning niet ouder zijn dan drie jaar.

Voor de deelgebieden A en B adviseert de Omgevingsdienst de quick scan Ecologie te gebruiken als onderbouwing voor de toelichting bestemmingsplan Rembrandtlaan waarbij in de uitwerking nader ecologisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen en huismusnesten zal voorafgaand aan de sloop of renovatie van de panden uitgevoerd moeten worden.

De Omgevingsdienst adviseert voor het deelgebied C waar een nieuwe ontwikkeling (en sloop) wordt opgenomen in de herziening van het bestemmingsplan (met directe titel) een nader onderzoek uit te voeren voor het opstellen bestemmingsplan.

Bijlage 1 Planlocatie met deelgebieden

Bijlage 2 Foto-impressie van de drie deelgebieden

Deelgebied A: Rembrandtlaan 12-14

Deelgebied B: Rembrandtlaan 38

Deelgebied C: Rembrandtlaan 40-48 / Jan Steenlaan 3-11

